Ч. 154 Второк 14 (26) липня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Кольоніяльні пляни для Австриї в спілці з тридержавним союзом. — Видимі знаки невидимої ласки для Болгариї.— Клопоти князївства Ліппе через бабку синів реґента. — Ішпаньско-американьска війна.)

Президент міністрів ґр. Тун їздив до Ішля до Є. Вел. Цісаря. Як звістно, з подорожию сею лучено всілякі комбінациї і приписувано їй велику вагу. „Sonn- und Montags-Ztg.“ каже тепер, що ся подорож мала на цили здати лиш справу з безуспішних переговорів з Німцями, але в ніякім случаю не узискане призволеня монарха на якісь виімкові средства правительства. Противно, єсть певна річ, що у верховодячих кругах не наміряють брати ся до нічого рішучого. Так само безосновною єсть вість о уступленю міністра др. Бернрайтера з теперішного кабінету. Також безосновним єсть і погляд, мов би то правительство само не мало ніяких рішучих плянів що-до дальших змагань в справі порозуміня з Німцями що-до справи язикової і що-до своїх відносин до угорского правительства. — Отже се значило би, що ситуация позістає поки що не змінена, з міністерства ніхто не уступає: з Німцями будуть вести ся дальші переговори, а так само і Угорщина не робить віякого клопоту. Чи дійстно так, і чи довго так буде, се покаже недалека будучність. А всеж-таки деякі ґазети стоять при своїм, і н. пр. Egyetertes заповідає уступлене цілого кабінету, а Politik димісию др. Бернрайтера ще перед виясненєм теперішної кризи політичної в Австриї.

Монахівска „Allg. Zt.“ в дописи з Відня предкладає кольонізацийні пляни для австрийскої політики заграничної і каже, що австроугорска монархія повинна би в спілці з тридержавним союзом старати ся тепер, коли деякі держави на Всході, як Туреччина, Персия і Хіна та Марокко на полудневім заході клонять ся до упадку, здобувати собі кольониї. Для Австриї були би найдогіднійші і найвідповіднійші посілости в Леванті (в Малій Азиї і Сириї); Німеччина потребує якогось опору пад каналом суеским, щоби забезпечити собі дорогу на далекий Всхід, ну, а для Італії також би щось знайшло ся. Отже після того пляну мав би тридержавний союз виступити з своєї дотеперішної резерви і стати з „мирновідпорного“ союза „мирно-зачіпним“. Плян той стремить до того, щоби не дати головно Росиї а відтак і Анґлії та Франциї загортати чужі землї.

Гостина кн. Фердинанда болгарского з женою і сином в Росиї звертає тепер загальну увагу на себе а особливо впадають в очи слідуючі моменти з тої гостини. Князя принимано яко ленника султана і сам цар не явив ся на єго повитанє, але за то виступив турецкий амбасадор з цілим своїм персоналом. Князеви пригадано важність і силу православія в союзї з Росиєю і взагалї дано до зрозуміня, що на тепер мусить бути в Болгариї спокій. Зато посипались видимі знаки невидимої ласки: Цар дарував болгарскому президентови мініcтрів Стоілову табатєрку з брилянтами і свій портрет; міністра війни Іванова і ґен. Николаєва наділив ордерами сьв. Анни I. кляси а митрополитї Василию надав ордер сьв. Володимира III. кляси. Князь принимав у себе депутацию благотворительного комітету і роздав також дарунки та одери російским достойникам. Вчера виїхала княжа пара на Берлин до Кобурґа а звідси поїде в гостину до князя Чорногори і до султана.

Голосна справа листу реґента в князївстві Ліппе до цісаря Вільгельма і відповідь цісаря на той лист виясняє ся тепер. То все наробила бабка жени теперішного реґента ґр. Ернеста. Ґраф реґент оженив ся в 1869 р. з ґрафинею Кароліною Вартенслебен. Але матїр тої ґрафипї-реґентки — як єї називають офіцияльно в Ліппе — а бабка синів реґента, з котрих один, „наслїдник престола“, єсть вже офіцпром, мала то нещастє, що родила ся звичайною міщанкою, донькою якогось Німця з Америки. Отже то стало ся причиною, що пруські офіцири не хотїли салютувати дїтий реґента і титулувати сьвітлостями і що цісар відповів: „Реґентови, що реґентови належить ся“.

З Ню-Йорку доносять, що часть ескадри адмірала Самсона заняла порт Ніпе, розбила там один корабель ішпаньский та затопила єго а відтак і форт над портом піддав ся. Американьска канонірка „Eayle“ затопила ішпаньский пароход „Can Domingo“, що хотїв привезти до Гаванни худобу на заріз. Зачувати, що Ішпанцї готові вже заключити мир і відступити Американцям остров Порторіко а Филипиньскі острови дати в застав.

---

2)

ЄЕЛЬ.

Оповіданє з житя фризийских моряків.

(З польского — М. Гавалевича.)

(Дальше).

Маттізенови так було маркітно, так тужив, так нудив ся, так єго тягло щось, як линвами корабель, а тут доктори не пускали і говорили:

— Ерик Маттізен.... треба ще ждати, аж прийдеш трохи до сил. Перед сьвятами випишемо тебе зі шпиталя, але аж на Єеля, не вчаснїйше.

Маруди.... або то він не мав досить сил, або не був вже сильний, що не качкам, але струсям був би скручував голови, коли би лиш єму дали. Що они там знали!.... Єму хотїло ся до дому більше як до неба, бо в небі було всьо, лише не було Сари, старого вітця і дїтий.

Сказав собі, що коли не випустять єго добровільно з того шпиталя, де всьо було чути йодоформом і якимись паскудами з аптики, то утїкне сам і иехай їх всїх чорти поберуть!.... Мають лїчити, то най лїчать скорше, бо инакше.... боввани.... фок морскі.... гадюки!

Вже кляв і прозивав в души, хоч на доктора дивив ся з почестию і з якимсь страхом.

А нуж-но не випустить єго і на Єеля?.... Ні, на сьвята мусить бути дома.

До своїх!.... до своїх!.... — зойкало єму щось в души, а по ночах вило з туги, як той вітер при морскій лїхтарни.

Коли Вульф з Таамом прийшли єго відвідати в своїх чоботищах повнсше колїн, в натягнених на них папучах з вітрильного полотна, напущеного товщем, в вовняних кафтапах, футряних шапках з фоки і крашених шаликах, окружених кілька разів довкола шиї, коли подали єму на привитанє свої грубі, тверді немов лускою покриті лапи, задубілі від студени, солоної води і тяжкої роботи, коли відозвали ся до него по фризийски, почервенїв аж упрів, таке то на нїм зробило враженє.

Они сїли на ліжку, він на стільци і дивили ся на себе, не промовивши довший час нї слова.

Не треба їм того було, аби розуміти ся.

— Ну і щож? — спитав вкінци Вульф.

Маттізенови затремтїли губи. Вой Вульф мав голос дивно подібний до єго старого, такий самий шорсткий, грубий,воркотливий.

— Щож би, нічого — зітхнув.

І знов якийсь час мовчали. Таам розглядав ся по стїнах і по стели, та рушав щоками як віл, що пережуває; мав в зубах сьвіжу баґу. З кишені виглядали ріжні пачки, медівники, яблока і вінець фіґ, що їх купив для внуків.

— То добре — буркнув знов Вульф по кількох хвилях.

— Дома здорові — відважив ся спитати Ерик.

Таам лиш головою кивнув і зробив рукою знак, немов би хотїв сказати:

— От, дурниці.... чому не мають бути здорові.

— Колиж вертаєте? — спитав знов Маттізен.

— Завтра досьвіта.

— Завтра?.... на сам сьвятий вечер?

Посиділи ще кілька хвиль і почали позївати; навкучилось їм вже в шпитальних мурах.

— Ну, а ти, Маттізен? — спитав нагле Вульф — гм? Лишаєсь ся.... що?

Маттізен аж стряс ся.

— Пішов бись з нами?.... Як гадаєш?.... Лїд стоїть, мороз незлий, на саму вечерю будеш дома. Ну?.... гм?.... як тобі здаєть ся?

І Вульф вищірив до него свої жовті, вищерблені, почорнілі зуби, та засьміявшись, заспівав фризийску пісоньку, якою фризийскі дїти заохочують ся до забави.

Маттізен мовчав, так єго щось за горло стискало, давили єго сльози, в голові мав такий шум, немов би в нїм море гудїло і всї подушені ним качки почали квакати.

— Хто знає.... хто знає.... — ледве міг промовити.

Таам піднїс ся і витягнув рапаву долоню на пращанє.

— До завтра! — забурмотїв глухим, захриплим голосом.

— Хто знає.... хто знає — шептав Ерик Маттізен — може до завтра.

І кинув оком крізь шиби, де далеко на виднокрузї, як червоне око, моргало до него в надходячім смерку сьвітло морскої лїхтарнї.

— А як будеш мати що до дому, то пришли „під котву“ — сказав відходячи Вульф Бон.

Ерик Маттізен стояв при вікнї непорушно і думав.

Новинки.

Львів дня 25-го липня 1898.

— **Полекші в допусканю до іспитів судейских.** Розпорядженєм цісарским з дня 11-го с. м. признано деякі полекші в допусканю до іспиту судейского і на тій підставі п. Міністер судівництва має право допустити до іспиту судейского: авскультантів і практикантів права, котрі практику судову почали перед 1-го н. ст. січня 1898 р., по скінченю півторарічної практики судової; — авскультантів і практикантів права, котрі в 1898 р. або в двох слідуючих роках вступили (взглядно вступлять) до підготовляючої служби судейскої, по скінченю дволітної підготовляючої служби в суді або в державній прокураториї; — кандидатів адвокатских і нотарияльних, котрі перед 1 н. ст. січня 1898 р. почали практику судову або адвокатску (взглядно нотарияльну), на підставі дволітної працї в практичній службі судівництва, під услівєм, що відбули що найменше однорічну практику судову, а решту працювали в канцеляриї адвокатскій або нотарияльній; — кандидатів адвокатских і нотарияльних, котрі в 1898 р. або в двох слідуючих літах вступлять до підготовляючої служби судейскої, на підставі дволітної в суді або державній прокураториї відбутої підготовляючої служби судейскої, а притім має ся їм вчислити до тої служби підготовляючої час, в котрім працювали в канцеляриї адвокатскій або нотарияльній (найвисше до пів року). Послідні дві постанови відносять ся також до осіб занятих в прокураториях скарбу. — Управнене іменувати урядниками судовими особи, котрі здали іспит нотарияльний з добрим вислїдком, а потім здали доповняючий іспит судейский, продовжено до кінця року 1901.

— **Знесена стация телєґрафу.** Ц. к. Дирекция почт оголошує, що в наслїдок міністеріяльного розпорядженя зносить ся з днем 1 серпня с. р. телеграфічну стацию в Підгайчиках коло Львова. В наслїдок того приділюе ся місцевости Альфредівку, Двориска, Яхторів, Лагодів, Погорілець, Підгайчики, Підгайчики село, Станимир і Унтервальден до округа доручень телеграмів ц. к. уряду почтового в Куровичах, місцевости Шопки і Викторівку до округа доручень телеграмів почтового уряду в Глинянах, місцевість Митулин до зелїзничої телеґрафічної стациї в Скваряві, а місцевість Селиска до округа доручень телеґрамів почтового уряду в Бібрці.

— **Шайку злодіїв** відкрила новойорска полїция в тім містї. Шайка, що мала навіть окрему канцелярию для висилки куфрів, допустила ся злодійств на суму щось кількох міліонів долярів. Ватажками шайки були галицкі жиди Янкель Шварц і Людвик Леві, що самі накрали річний на суму 750.000 зр.

— **Звістний зелїзничий злодій** Барішіч, що обкрадав подорожних переважно в спальних вагонах і в рестврацийних, заїхав до Софії в Болгарії і там мешкав в однім готели під фальшивим назвищем. Полїция вислідила єго і сими днями арештувала.

— **Любовна траґедия.** Місто Чернівцї займає від кількох днів траґічний випадок, яким закінчила житє молода, прекрасна акторка. З театральної трупи, котра минувшої зими давала представленя в Чернівцях, лишило ся через лїто кілька осіб. Між ними находила ся також одна акторка з Німеччини, славна так з своєї краси і знаменитої гри, як також і з приличности. Молода артистка здобула собі вскорі симпатию у публики і була завсїгди милим гостем в домах тамошної інтелїґенциї. Природна річ, що за той час не один мужчина залюбив ся в ній. Поміж єї обожателями найшов ся також один висший урядник, котрий в короткім часї позискав також любов артистки. Родичі єї — отець є заможним фабрикантом в Німеччинї — згодили ся на їх подруже. Але незадовго той любовник зробив ся в своїх чувствах холодним, а вкінци зірвав любовні зносини. З розпуки над невірностию судженого, нещаслива дївчина відобрала собі житє.

— **Войсковий дефравдант.** Під Штокеравом коло Відня найдено оногди побіч зелїзничого двірця цїлком порозриване тїло капраля краєвої оборони Ґотліба Поспішіля, родом з Морави, котрий допустив ся дефравдациї в полковій канцеляриї і утїк з касарні.

Телєґрами.

Відень 25 липня. Ґр. Тун виїхав вчера з Ішль назад до Відня.

Вашинґтон 25 липня. Цїла армія, яка має виїхати до Порторіко, числить 40.000 людий; 5.000 людий і 1.000 коний має вже нинї виїхати. Американцї мають в кількох сторонах острова вийти на беріг і розпочати акцию спільно з місцевими жителями.

Берлин 25 липня. Після достовірних вістий отворено порт Сантхаґо для кораблів неутральних держав.

Париж 25 липня. Siècle доказує, що полковник Паті де Кляи був дорадником Естергазого і єго спільником при укладаню фальшивої депешї до Пікарта. Він також через якусь даму післав Естергазому випис з тайних документів міністерства.

Переписка зі всїми і для всїх.

Хорий на жолудок: Яке значінє може мати для здоровля вино з ягід бзинових? — В першім ряді таке, як взагалі всї алькоголеві напитки мірно уживані: алькоголь дразнить слизницю (болону, що випускає з себе слизь) жолудкову і через то спонукує єї випускати більше соку жолудкового, котрий знов причиняє ся до тим більшого і лїпшого травленя. Алькоголь впливає на мязи (мушкули) і нерви, оживляє їх і підносить охоту до їди, робить апетит. Крім того в таких напитках, як всїлякі вина, суть ще й поживні части (н. пр. цукор), гарбовина, етеричні олїйцї, котрі в свій спосіб ділають також на тїло чоловіка. Спеціяльно у винї з ягід бзинових знаходять ся ті самі етеричні олїйці, що суть в бзиновім цьвітї і ягодах, а котрі мають то до себе, що прискорюють виділюванє поту і гонять моч. Вина бзинового можна би длятого уживати в тих самих недугах, в яких уживає ся цьвіту бзинового і повила з ягід бзинових, отже в недугах з перестуди, в недугах ревматичних та взагалі коли розходить ся о то, щоби прискорити і збільшити виділюванє з тїла поту і мочу. Однакож виділюванє поту далеко лїпше спонукує цьвіт бзиновий і длятого найчастїйше і найлїпше уживають напару з него (гербати), а на виділюванє мочи ділає лїпше повило з ягід

III.

Ледве свитало....

В пристани в Гоєр, віддаленій о пів години зелїзницею від Тондерн, вештала ся в сїрім півсьвітлї громадка людий на побережи коло почтової лодки, тупаючи ногами і затираючи руки.

Віяв морозний вітер від півночи, тихо шелестїли немов від зимна віхи зісохлих галузок на жердках, позатиканих від берега в кругій лінії, назначуючи найбезпечнїйшу дорогу по леді між Шлезвиком а островом, що далеко на овиді темнїв як сїрий пояс.

Небо від сторони моря ід заходови мало брудну, запорошену краску старого вітрила, що повисло над синьо-білою безконечною площию, покритою темнїйшими пятнами і порозриваною місцями, де глубша струя води не дозволила засклепити ся ледовій покриві.

На тій білій снїжній пустини, як скалистї вломи здіймали ся дивної подоби піраміди і звалища великаньских водних кришталів, котрі мороз поуставляв без ладу, будуючи величаву палату зими.

В часї приплину моря, що шуміло і переванювало ся при західних берегах острова, по всхідній сторонї єго два рази на добу переливали ся з шелестом крізь ту підірвалену і потрісканy покриву филї і затоплювали ґрунт; мороз хапав їх, морозив і держав вже на верха як новий поклад леду та вирабляв з них криги і скляні брили, що сьвітили ся в сонци та видавали якісь тайні голоси, немов ледові статуї Мемнона.

Між одним а другим припливом був час перебрати ся по тім замерзлім морскім броді з Сильту на Шлезвик.

Лучали ся такі острі зими, що мешканцї острова могли саньми їздити по леді, значучи гостинець на білих заснїжених площах, що в лїтї филюють сїрою, жовтою водою, по котрій снують ся лодки рибаків і пароходи.

Коли надійшли морози, спиняв ся рух і лиш почтова лодка під сторожию найбільших сьмільчаків і найдосьвіднїйших матрозів пересовгувала ся по ледах, перепливала незамерзлї місця і удержувала комунїкацию з відтятим від суші островом. Вісїм до десять годин тревала така переправа при сприяючих услівях, а деколи і значно довше.

Треба було великої сили, відваги, вправи і досьвіду, аби ту службу робити.

Старий Таам Єнзен знав ся на тім.

Стояв як раз при лодцї і на око байдужно оглядав єї стїни, опукував дно, поправляв зложені в ній мішки з грубого полотна, добре опечатані з почтовою кореспонденцією, перечислював пачки і клунки, повні сьвяточних справунків, поживи і всякої всячини для сильтских сусїдів.

День заповідав ся морозний, але погідний.

Перед вечером повинні були бути назад дома, коли не перешкодить яка біда; ждали лиш сонця, що вже ранною зарею почервонило небо над Шлезвиком.

Чим раз виразнїйше виступали черти берегів Сильта, а з сумраку, який ще лежав на снїгу, виступали фантастичні ледівцї і чим раз більше білїли немов би хто стягав з них сїрі заслони.

— Ану — в дорогу! — дав нагле приказ старий Таам; чотири пари рук вхопили ся країв лодки і відіпхнули єї від берега.

Різким, скорим кроком пустила ся громадка сильтских почтарів по леді, під їх ногами скрипів снїг, з уст бухала пара, за ними лишав ся великий слїд, вижолоблений дном лодки, а з обох сторін слїди чобіт.

Уйшли так кілька стай, коли нагле почули за собою крик:

— Гей!... а-гов!... Таам, Вульф!... Бої!... то я!

Они задержали ся; від берега біг до них хтось скоро і вимахував руками.

Пробовав розганяти ся і совгати, але ноги западались єму в снїг і спотикались.

Вульф Бон приложив руку до очий, бо зле єму було дивити ся під сонце, червоне як розтоплена мідь.

— Маттізен? — До сто чортів, таки Маттізен — крикнув здивований. — То він, знаю єго по ходї. — Агов, Маттізен! А-нужно живо, хлопче!... Сюди, ми ждемо!... Витай нам, витай!

Зизоокий Бої Рудерзен нерадо скривив ся і буркнув:

— Так єго треба, як пятого весла!...

— Ну, чому? — спитали инші.

— Буде за нами волочи ся як хвіст. Здохляк шпитальний... Або то дійде?

— Що не має дійти?... Таж сам видиш, як біжить по снїгу.

— Та що з того?... На пів дороги стане.

— Чого би мав ставати!... Гей Маттізен— не жалуй ніг! — кликали на него Вульф і Христин Моренцем, четвертий товариш, заохочуючи спішачого.

Утїкач зі шпиталя біг, що мав сили, аби їх дігнати. Задиханий, зпрілий добіг вкінци і почав в ними стискати ся з радости.

— А звідкиж ти тут взяв ся?... Як ся маєш?... Здоров?

Не міг відразу відітхнути, але переміг ся і відповідав по хвили:

— Ось і я... бачите... я! А що?... правда?... Утїк зі шпиталя, не потребую їх ласки! Як ся маєш Таам!... Ти рад, старий, що маєш мене?... Ну, дальше, ідім!... Підемо разом хочби до північного бігуна!

З чола спливав єму піт, лице мав червоне, очи блестїли, видавав ся кріпкий і здоровий, било з него вдоволенє і радість.

Таам поглянув на „здохляка" уважно і спитав:

— Маєш сили?

— Го, го!...

— Дорога тяжка.

бзинових, і длятого уживають его від водної пухлини. Вину бзиновому лишае ся отже більше лиш то загальне свойство, яке мае кождий добрий алькоголевий напиток, а крім того і мале значіне в повисше наведених недугах. Не треба думати, що на хорий жолудок помагае яке небудь вино. Бувають люди, котрі хорують на жолудок і длятого день в день пють н. пр. червоне дальматиньске вино в сім переконаню, що оно їм поможе; аж носи їм почервонїють, а они мимо того як були так і суть хорі, ба ще може й більше, на жолудок. Коли лікарі ординують вино, то більше для скріпленя сил взагалі, але перед тим треба вилічити ся з недуги. І вино з бзинових ягід може робити добру прислугу, а що ті ягоди нічого не коштують, то чому би їх не уживати до робленя вина. Лиш не треба уживати ягід з тої бзини, що еї називають частійше базником або хамзиною, а котра не виростае в дерево, лиш буває зелиста, з цьвітом неприятного запаху і есть дуже докучливою хоптою на полях і в городах. — **С. К. Т.:** Ви не можете бути приняті до школи кондукторів, а то тому, що там треба мати бодай 4 кляси ґімназияльні або реальні, а що найменше школу виділову. Услівя принятя подали ми лише що в „Переписцї“ з дня 7 (19) с. м. ч. 148 „Народ. Часоп.“ — **Ст. Ц. в Кап.:** Ваш льос не витягнений доси анї в премієвім тягненю анї в амортизациї. Серия 02.643 значить то само, що 2.643. Для Вас незрозуміла тая 0 на переді? Нуля значить то само, що слово „нічо“ і служить лиш до виповненя місця на то, щоби показати, що то число, котре стоїть перед нулею мае в десятеро більшу вартість, як би мало на тім місци де іменно стоїть нуля. З того виходить, що нуля мае якесь значіне (не вартість) лиш тогди коли стоїть по заду якогось числа, бо тогди показуе она вартість (місцеву) того числа, що перед нею. Але коли нуля стоїть перед якимсь числом (н. пр. 02), то она не мае ніякого значіня, отже чи напишемо 02, чи лиш 2, то все буде „два“. Але спитаете: На що-ж друкувати ту нулю на переді, коли она не мае ніякого значіня? Отже то робить ся просто з механїчних взглядів. Суть, бачите, прилади до нумерованя, до вбиваня порядкових чисел. Ті прилади суть подібно зроблені як годинник; в них порушають ся колїсця і за кождим рухом висувають, що раз то инші числа. Коли прилад зачинае числити і перше колїсце висуне число 1, то друге колїще висуне рівночасно нулю перед тою одиницею і та нуля стоїть доти, доки в одиницях не перейдуть всї числа від 1 до 9; тогди на переді покажесь 1, а позаду покажесь нуля (отже н. пр. 10). Але рівночасно зачинае вже й трете колїсце рушати ся а покаже 0 (отже 010). Коли прилад дочислить ся до сто, то замість нулї на переді виступить 1, але рівночасно рушить ся вже й четверте колїсце та покаже нулю (отже 0100) і т. д. Кожде колїсце мае числа від 1 аж до 0 і для того попереду при нумерованю таким приладом вибігае нуля; она потрібна на приладі до дальшого численя, бо коли би прилад не вибив 02.643 то не мігби вибити на примір 102.643. — Коли вийде серия 2643 в премієвім тягненю, то лиш тогди можна зголосити ся по виграну суму коли до серії буде витягнене і число 17. до Вашого льосу. Коли же би серия Вашого льосу була витягнена в амортизациї, то все одно, чи до тої серії есть нумер 17, чи 18 або 20 і т. д., виплачуе ся суму амортизацийну (як тепер н. пр. 13 зр.). Купон відотнуть від льосу і звернуть Вам его назад до дальшої гри в премієвім тягненю. В такій справі найлїпше удати ся до якого банку. — **Цікавий з Мостиского:** 1) Найлїпший підручник до самоуки францускою язика есть нїмецкий Toussaint-Langenscheidt-а в формі лекций. Кождий зошит одна лекция. Там знайдете всякі можливі улекшеня. Лиш що-до вимови запамятайте собі, що „j“ вимавляе ся як „ж“, „ch“ як „ш“ а носові звуки як польскі ą і ę. Нїмець своїми буквами не може того виговору віддати і уживае длятого всїляких можливих зближених способів: ą каже н. пр. вимавляти як „ong“, але з глухим „g“ на кінци. Есть то трохи дороге дїло (зошит по 60 кр.) цїла І. часть 9 зр., антикварично дістанете може за 6 зр. — але за то найлїпше. Запитайте в Mejstrik Antiquariats-Buchhandlung in Wien. До пізнїйшої вправи купіть собі францускую хрестоматию Ploetz-а; з неї познакомите ся по трохи з францускою лїтературою. — 2) Для „меншого брата“: Підручники для науки мулярства в польскім язиці суть: Władysław Hirschel, Przewodnik dla mularzy (Biblioteka rzemieślnika polskiego) Warszawa 1876. Есть се старше вже дїло і увзглядняе більше відносини польских сторін в Росиї. Впрочім що до самої науки роботи есть добре; мае 214 рисунків. Може дістанете антикварично в антикварни Іґля, Львів, ул. Сикстуска 8. Друге дїло звістне нам лиш з титулу: Jakób Heilpern, Nauka mularstwa, tom I. Цїни обох не знаемо. Про оба ті дїла можете найлїпше розпитати в книгарни Gubrynowicz і Schmidt у Львові і там їх найскорше можете дістати. Школа для підмайстрів мулярских есть при державній школї промисловій у Львові. Курс тревае через чотири півроча зимові по 5 місяців, наука цїлоденна. Треба виказати ся сьвідоцтвом з укінченої 4-ої кляси шкіл народних (або зробити вступний іспит в тім обемі), мати скінчений 14-ий рік житя і бодай дволїтну практику в своїм фаху. Хто би мав сьвідоцтво з школи промислової або показав ся здібним в своїм фаху, може бути принятий відразу на II. курс. Оплата: 1 зр. вписового, 2 зр. чесного. Учать рисунків ґеометричних і вільноручних, модельованя, аритметики, конструкциї будівничої і т. д. Напишіть до Дирекциї ц. к. шк. промисл., залучіть марки на 10 кр. і просїть о присланє справозданя за рік 1897/8.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

За редакцию відповідае: **Адам Креховецкий.**

— То нічого... дурниця!... Але на Єеля мушу бути у своїх, хочби прийшлось менї рачки лїзти за вами. Бувбим ся з ланцуха зірвав, а не лише зі шпиталя. Ах, як менї добре!... Чую ся иншим чоловіком, їй Богу!

— В дорогу! — закомандував Таам і они рушили.

Бої Рудерзен з під ока дивив ся на Ерика і кривив ся по свому.

— Хвалить ся — погадав — побачимо, чи дасть нам раду.

Приспішив умисне кроку і напружав свої кріпкі рамена, аби лодку попихати сильнїйше.

Маттізен ішов побіч них і розмавляв. Оповідав їм о своїй недузї, о шпитали, о тих поганих докторах, що умисно держали его так довго, аби ему зробити на злість, бо сварив на них, що не уміли ему скорше направити тих ребер. Велика річ, ребра зросли ся вже давно, трохи его там ще щось болить в правім боцї, але то дурниця, то перейде. Нехай-но він лиш побачить свою Сару і нехай она вимастить его добре муравельним спіритусом, то буде здоровий як риба. Він знае себе!... Кождий чоловік повинен знати свою вдачу, то й без докторів вилїчить ся.

Мороз щипав їх в лиця, вуси і бороди побілив иней, але они загартовані не чули зимна.

Маттізен не тратив веселости; лише здавалось ему, що ідуть за скоро і спішать ся надто без потреби.

— Що-ж ти хотїв, щоби ми так тягнули ся як маруди! — буркнув на него Бої. — Перед припливом мусимо бути по другій сторонї, а день короткий. Як не хочеш спішити ся, то треба було лишити ся в капцях за печию. Там мав би ти час, здохляку.

Почали собі приповідати і спорити. Вульф сьміяв ся, Христин притакував Рудерзенови і за то дісталось ему кілька разів „дурак“ і „баран“.

Знов ішли, перелазили через купи навіяного снїгу і перетягали лодку через ледівцї. Маттізен спішив за ними, але чим раз частійше вмовкав, ставляв ноги не дуже певно і спотикав ся, цїлком так немов би вже втратив вправу ходити. Чув утому, але не хотїв признавати ся, навіть перед самим собою.

— Маттізен ідеш? — кликали на него, не відвертаючись.

— Іду, іду! — і знову приспішував кроку. Однако між ним а ними наставав чим раз більший переділ; тяжко ему було додержати їм кроку. Бої сьміяв ся і кепкував з него.

Від снїгу бив яркий блеск, кінцї і вершки ледівців сьвітили і іскрили ся, в їх кришталях запалювало сонце дугу, від суші віяв чим раз сильнїйший вітер.

Минули так половину дороги.

— Маттізен, здохляку, ідеш? — відзивав ся голос від лодки а з чим раз дальшого відданеля летїла задихана відповідь:

— Іду, іду, не бійте ся о мене!... Я вас дожену.

Однако то віддаленє росло з кождою хвилею. Лодка на переді порушала ся як павук по снїгу, а за нею як сонна муха волїк ся чоловік, з опущеною головою, згорблений, широко і тяжко ставляючи ноги і задержуючись заедно по якімсь часї. Ніздря дрожали ему, лиця набрали червоної краски, груди глубоко віддихали.

Піднїс очи і поглянув на береги острова, на котрих чорнїли пятна порозкиданих будинків, рисували ся на небі крила вітрака і далеко на кінци острова здоймала ся округла вежа морскої лїхтарнї.

Той вид додав ему сил.

— До своїх, до своїх! — повтаряв собі в дусї і ішов скорше.

Став порошити снїг; дрібні, острі як порошок скла снїгові платки сїкли его по лици, впадали крізь отверті уста аж до горла і лишали якийсь покріпляючий посмак. Мав спрагу, котру гасив тим сьвіжим снїгом. Старий Таам оглядав ся неспокійно поза себе; велїв звільнити кроку, задержував товаришів умисне, не вважаючи, що они нетерпеливлять ся.

Марнували час — а сонце спустило ся вже над остров і сьвітило їм тепер в самі очи.

Заждали на Маттізена, аби з ними зрівняв ся; дійшов мовчки і утомлений не говорив нї до кого.

— Щож.... ослаб? — спитав его Вульф — хапай ся човна, буде тобі лекше.

Таам Єнзен подав ему бляшанку з горівкою і сам потягнув.

За чверть години пустили ся в дальший похід.

— Може би ти всїв до лодки? — відозвав ся Бої, глипаючи злобно зизоватим оком на Ерика — повеземо тебе, як хоре теля. Ноги під тобою погинають ся.

— Не потребую твоеї ласки! — відрізав розгнїваний тою насьмішкою. — Як я теля то ти віл.

— А віл — і до того бик. На однім розї понїс би я ще трех таких здохляків як ти.

Таам перебив їм.

— Пст, пст!

— Що там пст!... нехай не удае силача, коли в него баба! — крикнув Бої. — Шпитальник.... стерво!

Маттізен пустив ся лодки і піднїс кулак, але Таам вхопив его в час за рамя, не позваляючи ударити.

— Бої — крикнув гнївно — мовчати!

Льоренцен обстав за товаришем.

— Бо чого ще ставляе ся здохляк.... Хто его просив, аби лїз з нами?... Не міг ждати до весни?

(Конець буде.)

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).